

Nuuk, 20. august 2015
EM 2015/94

I henhold til § 33 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at revidere bekendtgørelsen om bortskaffelse af affald, således at kommunerne forpligtes til på offentlige områder indenfor by- og bygdeområder at opsætte lukkede beholdere til cigaretskod.

(Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

Det er ikke et kønt syn, med de mange skodder der ligger på gaden, ude i naturen, ved busstoppesteder, ja næsten overalt hvor man færdes. Det er heller ikke rart at tænke på, at små børn i et ubevogtet øjeblik kan samle et skod op og putte det i munden. Eller på hvor lang tid der går, før naturen har nedbrudt skoddet fra en filtercigaret: Mellem 1 og 5 år, viser undersøgelser.

Problemets omfang illustreres af, at borgerne i Upernavik i 2010 på blot 2 timer indsamlede mere end 48 kilo cigaretskodder. I Ilulissat blev det til 70 kilo på under tre timer. Jeg ved, at der også i andre af vore byer har været afholdt tilsvarende oprydningsarrangementer. Sådanne initiativer fortjener anerkendelse – ikke kun for at forskønne de områder, vi lever i, men også for at sætte fokus på et efterhånden stort affaldsproblem.

Det daværende Naalakkersuisut har som opfølgning på et § 37 spørgsmål, jeg stillede i september 2013 iværksat en kampagne ("Qujanaq") med henblik på at opnå en holdningsændring, hvad angår vores allesammens ansvar for at holde vores byer, bygder og natur fri for affald. Det er jeg meget glad for. Jeg mener også, at Kommuneqarfik Sermersooq har uddelt gratis "lomme-askerbægre", som man kan tage med sig på farten og lægge sine cigaretskodder i. Også dette synes jeg, er et rigtigt godt initiativ.

Men vi kommer ikke uden om, at det også har en betydning, om der er en egnet affaldsbeholder i nærheden, når man skal skille sig af med et cigaretskod (eller for den sags skyld et stykke slikpapir, en tom chips-pose eller andet affald).

Kommunerne har i henhold til § 17, stk. 4, i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 28 af 17. september 1993 om bortskaffelse af affald pligt til at opsætte affaldsspande og affaldscontainere på offentlige områder indenfor by- og bygdeområder.

Ikke alle er dog trygge ved at benytte almindelige affaldsspande til cigaretskod, på grund af risikoen for at der opstår brand, hvis det ikke er lykkedes at slukke skoddet helt.

Af samme grund er det det i § 3, stk. 2, i Inatsisartutlov nr. 15 af 26. maj 2010 om forbud mod rygning fastsat, at der i en udendørs rygefacilitet (det vil sige i ryge-skure m.v.) skal være opstillet lukkede beholdere til cigaretskod. Et tilsvarende krav gælder imidlertid ikke for åbne pladser, fortove og andre områder, hvor kommunerne har pligt til at opsætte affaldsspande.

I et svar på et af mine § 37-spørgsmål tilkendegav det daværende Naalakkersuisut d. 26. september 2013, at Naalakkersuisut vil overveje at udvide bestemmelsen om kommunernes

pligt til at opsætte affaldsspande og affaldscontainere på offentlige områder indenfor by- og bygdeområder til også at opsætte lukkede beholdere til cigaretskod i forbindelse med næste revision af bekendtgørelsen. En sådan revision har imidlertid endnu ikke fundet sted, og vi har i mellemtiden fået et nyt Naalakkersuisut.

Jeg håber derfor med nærværende forslag, at få også det nye Naalakkersuisuts (og ikke mindst Inatsisartu's) tilslutning til, at Naalakkersuisut pålægges at revidere bekendtgørelsen og dermed sikre, at kommunerne forpligtes til på offentlige områder, indenfor by- og bygdeområder, at opsætte lukkede beholdere til cigaretskod.

Naalakkersuisut kunne i den forbindelse også overveje at fastsætte nærmere regler med henblik på at sikre, at der opsættes et tilstrækkeligt antal affaldsspande og skodbeholdere. Det kunne være regler, som fastsætter, hvor affaldsspande og skodbeholdere som minimum skal opsættes – f.eks. ved bænke, busstoppesteder, og havnepladser, samt udenfor kiosker, dagligvarebutikker, spisesteder og beværtninger, hvis der ikke i forvejen er opsat skodbeholdere der. Det kunne også være regler, som fastsætter, hvor lang afstand der maksimalt må være mellem de affaldsspande og skodbeholdere, som opsættes langs gader og veje, hvor fodgængere færdes.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De administrative ressourcer, som vil skulle afsættes til revision af bekendtgørelsen, forventes, inkl. oversættelse, høring og lovteknisk gennemgang, ikke at overstige et halvt årsværk.

Lukkede beholdere til cigaretskodder til udendørsopsætning fås i Danmark til priser fra omkring 400 – 1.500 kr. (incl. moms) afhængigt af størrelse og design. Antageligt vil der kunne opnås mængderabat ved køb af et større antal, ligesom momsen (25%) vil skulle fratrækkes. Hertil kommer udgifter til transport og mandetimer til opsætning.

Hvor stor den samlede udgift vil være, afhænger endvidere af, hvor mange der vil skulle opsættes i den enkelte kommune. Grønland har i alt 16 byer og ca. 60 bygder. Hvis der f.eks. vil skulle opsættes gennemsnitligt 5 i hver bygd og 40 i hver by, vurderer jeg, at de samlede udgifter til anskaffelse, transport og opsætning næppe vil overstige 1,2 mio. kr.

Ud over anskaffelsesomkostningerne, vil forslaget indebære løbende udgifter til udskiftning/reparation af beskadigede beholdere. Også her afhænger prisen af, hvor mange der opsættes. Jeg antager, at den årlige udgift næppe overstiger 10-20% af anskaffelsesprisen.

Hertil kommer mandetimer til regelmæssig tømning af beholderne, hvilket jeg dog formoder vil kunne ske i forbindelse med tømning af affaldsspande, således at det ekstra tidsforbrug vil være begrænset.

Hvis Naalakkersuisut, mod forventning, måtte vurdere, at ovenstående udgiftsskøn ikke er realistisk, beder jeg Naalakkersuisut kommentere dette i sit svarnotat til forslaget.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Der antages ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for borgerne, men borgerne vil opleve at bo i renere og mere miljøvenlige omgivelser, som på den måde vil tjene borgerne positivt. Ved en vedtagelse af forslaget vil de mange beholdere signalere ansvarlighed og miljøbevidsthed, som vil gavne alle, især børn og unge der er påvirkelige. På den måde hjælper samfundet med til at øge miljøbevidstheden.